

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Primo Dubitatur de accensis virgari et parelior. Rūdet q̄ p̄mū accens est q̄ parelius magis est signū pluuię q̄ virge. q̄ catur in nube discōtinua vt dcm est. q̄d est signū sterilitatis nubū. Aliud accidens est q̄ parelius australis est magis signū pluuię q̄ borealis. q̄ ventus borealis est magis q̄gregatiuus nubū. Tercū est q̄ parelij z virge fiunt p̄mūter circa ortum z occasum solis q̄ sol de die propter nubū calozes subtiliat nimis nubē aut totaliter p̄sumit eaz. nō aut in ortu z occasu. Quartum accens est. q̄ parelij z virge nūq̄ appent directe sub sole. nec nimis longe a sole. Ratio p̄mū est. q̄ sol nō p̄mitteret p̄sistentiaz nubis. Ratio sc̄di est. q̄ in nimia p̄stantia nō posset fieri refractio radiorum solis. Et hec de p̄mo articulo.

Ad rōnem In oppositū factā dcm est negando p̄sequētiā. q̄ in halone fit r̄fractio s̄m mag nam q̄ritatem nubis. ideo nō est necesse ibi semper app̄ parere diuersos colores. s̄z in virgis et parelijz nō semp fit refractio s̄m magnā q̄ritates nubis. ideo nō est necesse q̄ ibi semp appareat diuersi colores s̄m diuersas dispositōes p̄mū nubis a quibz reflexio z refractio fit. q̄z h̄et halo z iris ex vna p̄te z virge z parelij cōcurrāt ex alia p̄te q̄strum ad eās p̄munes et generales. habēt tamen causas proprias z speciales per quas differunt ab inuicem. vt patuit.

Quecūq̄ aut in ipsa terra inclusa terre p̄tibus opatur dicendum facit enim duas differentias corp̄m. propterea q̄ duplex natura hata est. et hoc quēadmodū et in alto. Due q̄dem em̄ exalationes hec quidem vaporosa hec autē fumosa vt diximus est. Due autē et species horum que in terra fiunt. hec quidem em̄ fusibilia. hec autem metallica. Sicca q̄dem igitur exalatio est que ignita facit fossibilia om̄ia. puta lapidum genera illiquabilia et vernicem et oricellam. z minū. z sulfur et alia talia. Plurima autem talium fusibilia sunt. hec quidem puluis coloratus. hec autem lapis ex tali p̄sistentia factus velut cinnabarij. Exalationis autem vaporose quecūq̄ metalantur et sunt aut fusilia aut ductilia. puta ferrum aurum es facit autē hec om̄ia exalatio vaporosa inclusa. et maxime in lapidibus p̄pter siccitatem in vnu coartata et coagulata velut ros aut pruina. cū segregata fuerint. hic autem ante segregatim. generantur hec. propter

quod sunt quidem vt aqua hec. sunt autē vt non potētia quidem em̄ materia aque erat. est autem non adhuc neq̄ ex aqua facta propter quādam passiones sicut humores Neq̄ enim sic fit hoc quidē es. hoc autē aurū. Sed an̄ fieri coagulata exalatione singula horum sunt. p̄pter quod et igniuntur omnia. et terram habent. siccā em̄ habent exalationem. aurum autē solum nō ignitur. Cōmuniter quidez dictum est de omnibz his sigillatim autem considerandum intendentibus circa vnum quod q̄ genus.

Querit Circa secūdū articulum verum ad istuz librum p̄ineat determinare de mineralibus seu impressiōibz q̄ catur infra terram. Et arguitur q̄ non. q̄ de mineralibus agitur in vno speciali libro In oppositum est philophus in vltimo tractatu huius libri. z arguitur ratione. quia ista minoralia que sunt infra terram fiunt ex eadem materia ex qua fiunt impressiōes apparentes supra terram. sc̄z ex exalatione calida z vaporosa. Pro solutione dubij supponitur q̄ est duplex exalatio. sc̄litz et vaporosa que est de natura aque. Alia est fumosa et s̄m hoc sunt due species impressiōum in communimixtorum generatorum infra terram. sc̄z mineralium. quozum quedam vocantur fossibilia quozum materia est exalatio fumosa. Alia vocantur metallica quozum materia est exalatio vaporosa. et omnia ista sunt liquefacibilia et aquosa a dominio. fossibilia vero sunt terrestria. metallica autem diuidūtur. quia quedam sunt fusibilia. que sc̄z possunt liquefieri. Alia sunt ductibilia. q̄ sc̄z liquefacta possunt extendi. actu mallei. vt est ferrum. Patet ergo q̄ de istis impressiōibus p̄tinet ad eādem scientiam determinare in qua determinatur de impressiōibus meteorologicis. Et tunc

Ad rōnem Ante oppositum respondetur q̄ mineralia possūt dupliciter considerari. Vno modo in cōmuni. z illo modo determinatur de eis in fine huius libri. Alio modo in speciali. z sic de ipsis determinatur in libro de mineralibz qui nō est trāslatus ad nos oportet em̄ prius determinare de ipsis in cōi q̄ in speciali.

Finitur tercius liber Meteororum
Incipit quartus liber

Qoniam autē quatuor cause determinate sunt elementorum. harum autem s̄m conūgationes et elementa quatuor accidit esse. quozū duo quidē factiua calidū et frigiduz. dno at passiuā siccū et hūidū. Fides at̄ hoz ex iductōe. videt